

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

- a) Define Human Development. Describe the history and scope of human development. 9

ମାନବିକ ବିକାଶର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖି, ଏହାର ଇତିବୃତ୍ତି ଏବଂ ପରିସର ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Difference between growth and development
ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶ ମଧ୍ୟରେ ତାରତମ୍ୟ

ii) Interdisciplinary nature of human development
ମାନବୀୟ ବିକାଶର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖା ସମନ୍ୱୟ ସମ୍ପର୍କ ।

OR

- c) Discuss in brief the principles of growth and development. 9

ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶର ନିୟମାବଳୀକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

[Turn Over

d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) History of Human Development
ମାନବିକ ବିକାଶର ଇତିବୃତ୍ତି

ii) Scope of Human Development
ମାନବିକ ବିକାଶର ପରିସର ।

2. a) What do you mean by conception ? Discuss the stages of ovum in prenatal development.

ଗର୍ଭ ସଂସ୍ଥାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ପ୍ରାକ୍‌ଜନ୍ମ ସମୟରେ ଡିମ୍ବ ବିକାଶରେ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Period of embryo
ଭ୍ରୂଣାବସ୍ଥା

ii) Placenta and Umbilical Cord
ଗର୍ଭପୁଲ ଓ ନାଭିନାଡ଼ ।

OR

c) Describe the period of foetus in prenatal development.

ପ୍ରାକ୍ ଜନ୍ମ ସମୟରେ ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ସମୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Zygote

ଯୁଗ୍ମକ

ii) Gene

ବଂଶଗତ ।

a) What is motor development ? Describe the principles of motor development. 9

ସଂକଳନ ମାଂସପେଶୀର ବିକାଶ କ'ଣ ? ଏହାର ନିୟମାବଳୀ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Factors influencing development during period of infancy

ଶୈଶବ ଅବସ୍ଥାରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକ ସମୂହ

ii) Development of teeth and nervous system during infancy.

ଶୈଶବ ଅବସ୍ଥାରେ ଦାନ୍ତ ଓ ସ୍ନାୟୁସଂସ୍ଥାର ବିକାଶ ।

OR

c) What is Physical development ? Discuss in brief about the physical growth cycle and body size during pre-school years. 9

ଶାରୀରିକ ବିକାଶ କ'ଣ ? ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧି ଚକ୍ର ଓ ଶରୀରର ଆକାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Common hand skill

ଘାତ ମାଂସପେଶୀୟ ସାଧାରଣ କୌଶଳ

ii) Sequence of motor skill

ସଞ୍ଚାଳକ ମାଂସପେଶୀର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମ ।

4. a) What is emotional development ? Discuss the types and characteristics of emotion.

ଆବେଗିକ ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଆବେଗର ପ୍ରକାର ଓ ଗୁଣାବଳୀ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Pre-speech forms of communication

ପ୍ରାକ-ବାକ୍ୟଚ୍ଛିର ସ୍ୱରୂପ ଗୁଡ଼ିକ

ii) Types of Play

ଖେଳର ପ୍ରକାର ।

OR

c) What do you mean by social development ? Write the importance of early social experiences in the elementary stages of child-development.

ସାମାଜିକ ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଶିଶୁ ବିକାଶର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସାମାଜିକ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) Write short notes on the following :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Joy

ଖୁସି

ii) Jealousy

ଇର୍ଷା ।

2019

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

1. a) Define Human Development. Describe the principles of growth and development. 9

ମାନବିକ ବିକାଶର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର । ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶର ନିୟମାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Scope of human development.

ମାନବିକ ବିକାଶର ପରିସର ।

ii) Factor influencing growth and development.

ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦକ ସମୂହ ।

OR

[2]

c) What is growth and development ? Explain the factor influencing growth and development. 9

ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉପାଦକଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ :

i) Interdisciplinary nature of human development.

ମାନବୀୟ ବିକାଶର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖା ସମନ୍ୱୟ ସମ୍ପର୍କ

ii) History of human development.

ମାନବିକ ବିକାଶର ଇତିବୃତ୍ତି ।

2. a) What do you mean by pre-natal development ? Describe the stages of embryo in pre-natal development. 9

ପ୍ରାକ୍ ଜନ୍ମବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ପ୍ରାକ୍ ଜନ୍ମବିକାଶ ସମୟରେ ଭ୍ରୂଣାବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।

[3]

b) Write short notes on the following : 3×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Conception.

ଗର୍ଭସଞ୍ଚାର

ii) Period of Ovum.

ଡିମ୍ବାବସ୍ତା ।

OR

c) What is conception ? Discuss the stages of foetus in pre-natal development. 9

ଗର୍ଭସଞ୍ଚାର କ'ଣ ? ପ୍ରାକ୍ ଜନ୍ମ ବିକାଶ ସମୟରେ ଗର୍ଭାବସ୍ତା ବିକାଶରେ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 3×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Sex determination

ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ

[4]

ii) Zygote.

ସ୍ୱରୂପ ।

3. a) Describe the factors influencing development during the period of infancy and pre-school. 9
କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅବସ୍ଥାରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Physical growth cycle.

ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧି ଚକ୍ର

ii) Sequence of motor skill.

ସଞ୍ଚାଳନ ମାଂସପେଶୀର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମ ।

OR

[5]

c) Define motor development ? Explain the principles of motor development. 9

ସଞ୍ଚାଳନ ମାଂସପେଶୀର ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଏହାର ନିୟମାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Body proportion

ଶାରୀରିକ ଅନୁପାତ

ii) Common motor skill

ମାଂସପେଶୀର ସାଧାରଣ କୌଶଳ ।

4. a) What do you mean by speech development ? Discuss the pre-speech forms of communication. 9

ଭାଷାବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ପ୍ରାକ୍-ବାକ୍ୟାକ୍ତିର ସ୍ୱରୂପଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

[6]

b) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Fear
ଭୟ

ii) Curiosity.
ଜିଜ୍ଞାସା ।

OR

c) What do you mean by emotional development ?
Describe the types and some common emotional
patterns. 9
ଆବେଗିକ ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଆବେଗର ପ୍ରକାର ଏବଂ
କେତେକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ଷୋଭ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

[7]

d) Write short notes on the following : 3 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Characteristics of emotion.
ଆବେଗର ଗୁଣାବଳୀ

ii) Types of play.
ଖେଳର ପ୍ରକାର ।

L-585-300

b) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Fear

ଭୟ

ii) Curiosity.

କିଜ୍ଞାସା ।

OR

d) Write short notes on the following : 3 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ଲେଖ :

i) Characteristics of emotion.

ଆବେଗର ଗୁଣାବଳୀ

ii) Types of play.

ଖେଳର ପ୍ରକାର ।

L-585-300

c) What do you mean by emotional development ?

Describe the types and some common emotional patterns. 9

ଆବେଗିକ ବିକାଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଆବେଗର ପ୍ରକାର ଏବଂ କେତେକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

2022

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Education is divided into _____ categories.

ଶିକ୍ଷାକୁ _____ଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

b) Agricultural extension is improved _____ through Education.

କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା _____ର ଉନ୍ନତି ହୋଇଥାଏ ।

c) Specializing in Home Science _____ it is said.

ଗୃହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

d) Farmer call is _____ Education process.

କୃଷକର ଆହ୍ୱାନ _____ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ।

[2]

- e) Method demonstration is _____ method.
ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦର୍ଶନ _____ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ।
- f) Learning is a _____ process.
ଶିକ୍ଷଣ ଏକ _____ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।
- g) Physical fitness is _____ factor in learning process.
ଶାରୀରିକ ସୁସ୍ଥତା ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର _____ ଉପାଦାନ ।
- h) _____ is last step in learning.
_____ ଶିକ୍ଷଣର ଶେଷ ସୋପାନ ।

Part-II

2. Write short notes on any **eight** of the following within two to three sentences each : $1\frac{1}{2} \times 8$
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରଣା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :
- a) Objectives of Extension Education.
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
- b) Scope of Extension Education.
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ପରିସର

[3]

- c) Philosophy of Extension Education
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଦର୍ଶନ
- d) Concept of Extension Education
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଚିନ୍ତାଧାରା
- e) Individual method of teaching
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି
- f) Aims of Extension Education
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ
- g) Rule of a Extension Home Science extension worker
ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀଙ୍କ ଭୂମିକା
- h) Group method of teaching
ଦଳଗତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି
- i) Principles of learning process
ଶିକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତିର ନିୟମ
- j) Problems of teaching process.
ଶିକ୍ଷାଦାନର ସମସ୍ୟା ।

[4]

Part-III

3. Write notes on any **eight** of the following within 75 words each : 2×8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଚିତ୍ରଣା ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) Steps in Extension teaching process
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନର ସୋପାନ
- b) Factors contributed to Extension teaching
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉପାଦାନ
- c) Definition of Education.
ଶିକ୍ଷାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ
- d) Type of Education
ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାର ଭେଦ
- e) Origin of Extension Education
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଉତ୍ପତ୍ତି
- f) Development of Human Resource
ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ
- g) Write two quality of Extension worker
ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀଙ୍କର ଦୁଇଗୋଟି ଗୁଣାବଳୀ ଲେଖ

[5]

- h) Display Aids
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପକରଣ
- i) Seminar
ସେମିନାର
- j) Meaning of learning.
ଶିକ୍ଷଣର ଅର୍ଥ ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Write down the aim, objectives and philosophy of Home Science Extension. 6
ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

OR

- b) What is the meaning of extension education and briefly discuss the principles of extension education.
ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ଏହାର ନିୟମାବଳୀ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ?

[6]

5. a) Briefly classify the different teaching methods of Extension Education. 6

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କର ।

OR

- b) Explain the role of a good Home Science Extension worker.

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

6. a) Explain the principles and problems of teaching and learning process. 6

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷଣର ନିୟମାବଳୀ ଓ ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Write down the factors contributed to Extension teaching.

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

[7]

7. a) Explain about the mass media teaching methods. 6

ଗଣ ମାଧ୍ୟମ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Write about the use of Aids in Extension Education.

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାରେ ଉପକରଣ ବା ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

L-663-300

□□

2022

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1 × 8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Management is a _____ process.

ପରିଚାଳନା ଏକ _____ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

b) Decision makings first process is _____.

ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ _____ ।

c) Resources is devided in _____ types.

ସମ୍ପଦକୁ _____ ଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

d) Money or Rupees are _____ Resources.

ଅର୍ଥ ବା ଟଙ୍କା _____ ସମ୍ପଦ ।

- e) Standard is divided in _____ types.
ମାନକୁ _____ ଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ ।
- f) Energy is divided in _____ types.
ଶକ୍ତିକୁ _____ ପ୍ରକାର ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
- g) Fatigue is divided in _____ types.
କ୍ଳାନ୍ତିକୁ _____ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
- h) Self satisfaction is _____ Income.
ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷ _____ ଆୟ ।

Part-II

2. Answer any **eight** of the following within two to three sentences each : $1\frac{1}{2} \times 8$
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) What is Home management ?
ଗୃହ ପରିଚାଳନା କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?
- b) What is Group Decisions ?
ଦଳଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ'ଣ ?

- c) Write about controlling process.
ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତିରେ ଆୟତ କରିବା କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ।
- d) Role of 3 R's.
3 R's ର ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ।
- e) Which are human resources ?
କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ମାନବିକ ସମ୍ପଦ ?
- f) Interest is what types of resources ?
ଆଗ୍ରହ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ସମ୍ପଦ ?
- g) Write types of standard.
ମାନର ପ୍ରକାର ଲେଖ ।
- h) What is menaing of family resources ?
ପାରିବାରିକ ସମ୍ପଦର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
- i) Importance of Goals.
ଲକ୍ଷ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ
- j) Types of Income.
ଆୟର କେତେ ପ୍ରକାର ।

Part-III

3. Answer any **eight** of the following within 75 words each : 2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) Write about Ability.
ଦକ୍ଷତା କ'ଣ ଲେଖ ।
- b) What is non-human Resources ?
ଭୌତିକ ସମ୍ପଦ କ'ଣ ?
- c) What is knowledge ?
ଜ୍ଞାନ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?
- d) Write about Economic Decisions.
ଅର୍ଥନୈତିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।
- e) How controlling time planning ?
ସମୟ ଯୋଜନାକୁ କିପରି ଆୟତ କରିବ ?

- f) Sources of Income.
ଆୟର ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ।
- g) What are the weekly work ?
ସାପ୍ତାହିକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?
- h) What is Real Income ?
ପ୍ରକୃତ ଆୟ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?
- i) Which are the causes of Fatigue ?
କ୍ଳାନ୍ତିର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?
- j) Write about Promotion.
ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Describe meaning of Home management and write importance of home management. 6
ଗୃହ ପରିଚାଳନାର ଅର୍ଥ ଓ ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

[6]

b) Write the steps of decision making.

ନିଶ୍ଚିତ ଗ୍ରହଣର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।

5. a) Write down the importance of Goals and value. 6

ଲକ୍ଷ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Discuss the family resources and its characteristics.

ପାରିବାରିକ ସମ୍ପଦ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

6. a) Discuss about the Engel's law of budget. 6

ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଙ୍କ ବଜେଟ୍ ନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Write the steps in making daily and weekly time plan.

ଦୈନିକ ଓ ସାପ୍ତାହିକ ସମୟ ଯୋଜନାର ସୋପାନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

[7]

7. a) Write the causes of Fatigue. 6

କ୍ଳାନ୍ତିର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

b) Describe about Mundel's class of change.

ମୁଣ୍ଡେଲ୍‌ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖ ।

L-686-300

□□